

אבי-שאול

בן המלך שהלך בגולה

(כתבי א. נ. גנסן סדר א. הוצ. "בתוכים")

הפך וכל פעולה ולכל נשימה בעולמו של הקב"ה. החסידים שבין ענין לענין ישותם הנצחית של כל מלה וכל מבט וכל חבוק וכל שנאה היו בעיני חוקים והלכות פסוקות מימות עולם.

כי בן-מלך היה אשר הגלה משולחן אביו ולכן במליכתו גודלו היה גדול כל אדם מן השוק, שכלבו היו בעיניו בעיני בן-מלך ושעל מצחו נחתו אותות הכבודים לאיש ולאיש ולאחד נהיל.

*

- הצדה.
- נפלים.
- ניהלים.
- אצלי.

אלה כתבו אבי נסן גנסן.

דוא לא ראה ולא יכל היה לראות, כי יש בחיים אפיקודות. הוא לא ראה ולא היה יכול לראות את שחק האדם מולו לשקף אליו מיד את הגדה. הוא קבע יחסים בין האדם לבין האדם. ובחסים היה דוא מולו קרובים. "השדה": כי יצא אחד, פלועי - עינו מנימות בשיון דוח (אוי ואבוי) - בשדון דוח נגה אל המסדה האדמה אדמה אשר היתה שפחה לפניו שונמח ומתעלפת מהם דוים. "נפלים": אדם מיטל מת כחורג - ולפי שעה קלה היו עינו מנימות אלו כמשמחה ועוההוק גולה המשמחה שבעתים, כי הלו הלך ואת פניו לא שאל-הדעמה אשר כואלו - "במדם": פשוט להשתחא אפים אדמה, ולהיות מנחם אדמה זו, שדשאיה הירוקים חיים ומלבלבים, בשנים, זמנה איתה באגוזים ותחת, ממש תחת איתה, בעפרו הגלים, כחית הבר, כי שהנתה אותה שמש במדבר, ואלי כן-להיות בוכה, להיות בוכה מזה ומכנה את נפשו ואת הלומוהיה גם יחד. כי-הכל הקלים בשלמה לא הוא אדם מוכה? - "אצלי": שוב לא היתה זו אדה, שספדו בדרם החיים והמונים, - שוב לא היתה זו אדה, שספדו בדרם החיים והמונים, - שוב אדם חיים ומורדים ונאליים ואומללים, ואותו כאב תמיד יצרב, הפועל את הנפש השותקת, זה לא היה רחוק, בשם שלא היו רחוקים אולם החיים ומה שאצל אותם החיים...

*

עיונות? פסוקים?

אלי נסן גנסן הוא מולו פסוקים. הוא מולו הלכות, ובפסוקיו קבועים חוקים ומשפטים. צעף המרגלות הגולה פניו על כל המלות, על המות עצמו, כי בן מלך הוא ומשורה ואדם: סגל לעצמו וסגל לבן האדם. והוא היה מולך בתוכו, בתוכים הגדולים ובעדות הקטנות, בדרך המלך ובנתיבות נעלמים. ואיש לא הבינו ואיש לא ברכו לשלום ולא החזיר לו שלום. עד היום היה -

בן-מלך היה מולך בינו ובבשרו תחת אמת-רוחמנותו: כוכב בוער בכל גווי-הקשת אשר בענו, והכוכב מורץ מדי-עולם מאתמן-הלב, ואור גדול ועצוב מתפשט, אור קודר להפליא.

בן-מלך היה מולך בתוכו, בתוכים הגדולים ובעי-היה הקטנות, בדרך המלך ובנתיבות נעלמים. ואיש לא הכירו ואיש לא ברכו לשלום ולא החזיר לו שלום.

בן מלך היה מולך בינו. על מצחו עני-קדומים-אותו עני שהעני פעם את "הוי הגדול, כאשר הגלה האדם הראשון, אותו עני המעיב יסמים את דקיע האדם, כן-האדם. בעינו היה שוכן הוד התפארת והנאות, נחלת חבקי-הכל אשר הכל שלום ומאשה אין בידם: כי הכל הכל, מלבד הכאב המציק מעולם עד עולם.

בן-מלך היה מולך בתוכו ואיש לא הכירו. ועינים, לו, עינו-הוד, ולב לו. לכה-תפארת. ומצח לו, מצח קדחת, ובעינו-דאה ובלבבו-יחוש ובמצחו ידלים שחקים-ואף בלשונו יבוע והבעתו כפואת-קסם; אהרה ובכולה, מחוממת ומתעטפת, כלקיעה ומריעה והחשפת כסוד-אל.

ואל הוד עצמו דעה - העצמו ידאה וכלפי נפשו ידוש, - כי את-כרתי נעלם. כי כפואת קסם הוא הכערו - ואבי: משורר הוא:

*

אולי משורה היה דויה. אל מי הגיע כאבו וכלב מי נגעו המעותה-חדש? נעלם ונלתי נדע היה מולך ברחובות ובשוקים. בנפשו סד-עשרו ועל ריבו עינו סול-מורד, כי כנגד החוש היה למוש ואהדת תפארתו ואגמתי טרמסה כהלי שחק.

*

ובן-המלך - בן אדם היה ככל המ"ח אביו. כל נכמי החסידים והמבאנים, המסבועים על אחד את חותם החוה הגדולות גלויים דודעים היו לפניו, וכל פקוק וספק, אשר אחז הנבואים בצלם נאבק עליהם, היה מוצא לו קבוע בפי המשורר האדם.

כאשר האדם - שם היצר היצר. מעולם לא שלטל מולך הגדה אביו בנין בכדות, ואם כי מן היו קלות קטנה לפי שעה קצתו ולפי כחו הקדמוני, מעולם לא שלטל אותו כבו ובקלות דעת. הוא ידע להעריך את גדול שעל שפת הגדה ואת אישת כנסי הובוב ואת המות הלב המפסרד ואת חרש המשחית של האדם המטוח דברים כלפי מעלה: כלפי נפשו.

מכנה ראש ידיעת מקום כל ביה-ככל הייתה. הוא היה עין את הדיקות הפוחת, כי הכל היה בעינו סגל של הענין: ומשישם ברוך היה שיפט על עצמו ועל אחיו. בני-האדם היה מוחם את עצמו ואותם למעלות גלוי יצוה, והיה מושיב אותם ואת עצמו על האבנים. כי נקבעה השעה ונקבע החוקים: לכל הבר ולכל